

**Grad Sarajevo
City of Sarajevo**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

**Odluka
o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini
(Prijedlog)**

Predлагаč: Gradonačelnica
Obrađivač: Gradska služba za
poslove Informativnog centra

Sarajevo, novembar 2022. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na __. sjednici održanoj dana __. __.2022. godine, donijelo je:

(Prijedlog)

**Odluku
o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru
i njegovoj okolini**

Član 1.
(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se 31. maj kao Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini i propisuje način njegovog obilježavanja.

Član 2.
(Cilj obilježavanja)

Cilj obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini je odavanje počasti žrtvama i preživjelima zločina protiv čovječnosti koji su u Prijedoru i njegovoj okolini počinjeni masovnim egzekucijama, silovanjima, otvaranjem koncentracionih logora i drugim teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. Ovom Odlukom želimo obilježiti Dan bijelih traka te istaknuti vrijednosti zaštićene međunarodnim pravom.

Član 3.
(Način obilježavanja)

Program aktivnosti za Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini utvrđuje gradonačelnica Grada Sarajeva (u dalnjem tekstu: Program) i najkasnije na martovskoj sjednici predlaže Gradskom vijeću usvajanje Odluke o davanju saglasnosti na Program.

Za potrebe obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini gradonačelnica je ovlaštena, neovisno od Programa iz prethodnog stava ovog člana, predlagati Gradskom vijeću Grada Sarajeva u toku cijele godine različite projekte koji su u funkciji ostvarivanja cilja utvrđenog u članu 2. Odluke.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA
Jasmin Ademović

Broj:
Sarajevo,

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 26. stav 1. tačka 2. Statuta Grada Sarajeva kojim je propisano da Gradsko vijeće donosi odluke, druge propise i opće akte i daje njihovo tumačenje.

RAZLOZI DONOŠENJA

Prijedor i njegova okolina su već u proljeće 1992. godine postali mjestom najstrašnijih zločina protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. Prema Izvještaju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda broj S/1994/674, 31. maja 1992. godine vlasti bosanskih Srba u Prijedoru, a kasnije i u nekim drugim mjestima, naredile su nesrpskom stanovništvu da obilježe svoje kuće bijelim zastavama ili čaršafima te da pri izlasku iz kuća nose bijele trake na nadlakticama radi identifikacije. Nakon preuzimanja vlasti u Prijedoru, snage bosanskih Srba uspostavile su zatočeničke logore za nesrpske civile u okolini Prijedora, uključujući logore Omarska, Keraterm i Trnopolje. Zločini protiv čovječnosti počinjeni u Prijedoru i njegovoj okolini imaju poseban značaj na putu osnivanja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ). Tužilaštvo MKSJ je zločine u Prijedoru i njegovoj okolini označilo kao predmet svojih prvih istraga. Britanska TV ekipa ITN-a i Guardiana posjetile su Prijedor u augustu 1992. godine te dale informacije da su u logorima na području općine Prijedor počinjeni zločini. Drugi važan razlog bili su podaci do kojih se došlo u istragama koje je sprovela Komisija eksperata osnovana od strane UN-a kako bi Savjet bezbjednosti i Generalnu skupštinu izvijestila o tome da li je na području bivše Jugoslavije došlo do teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Komisija je podnijela završni izvještaj, uz opsežan opis istrage Komisije o ratnim zločinima počinjenim u logorima Omarska, Keraterm i Trnopolje. Izvještaji i istrage su pokazali da je zlostavljanje u logorima za nesrpske civile bila stalna i opća pojava. Zatočenici su tokom boravka u logoru trpjeli surove, nehumanne i degradirajuće uslove zatočenja, a pored ponižavanja, šikaniranja te fizičkog i psihičkog zlostavljanja mnogi su ubijeni. Šokantne slike iznurenih zatočenika obišle su cijeli svijet i uzdrmale savjest čovječanstva. Samo dva mjeseca kasnije pokrenuti su procesi koji su doveli do osnivanja prvog međunarodnog suda nakon Drugog svjetskog rata. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju koji je bio prvi sud za ratne zločine kojeg su osnovale Ujedinjene nacije, kao i prvi međunarodni sud za ratne zločine nakon sudova u Nürnbergu i Tokiju. Međunarodni sud ima nadležnost nad pojedincima, a ne nad organizacijama, vojnim jedinicama, političkim strankama i drugim subjektima. MKSJ je donio 21 presudu za zločine protiv čovječnosti, kršenja zakona i običaja ratovanja i teška kršenja Ženevskih konvencija iz 1949. godine za područje Prijedora i njegove okoline. Posmrtni ostaci ljudi ubijenih u Prijedoru pronađeni su na 499 lokacija, uključujući 73 masovne grobnice u 10 općina i 3 različite države. Prva osoba koju je MKSJ osudio 2000. godine za zločine u Prijedoru bio je Duško Tadić. Nakon toga su uslijedile presude izrečene pojedincima: Biljana Plavšić, Momčilo Krajišnik, Momir Talić, Milomir Stakić, Radoslav Brđanin, Zoran Žigić „Žiga“, Stojan Župljanin, Mlado „Krkan“ Radić, Mićo Stanišić, Darko Mrđa, Duško Sikirica, Predrag Banović, Miroslav Kvočka, Milojica „Krle“ Kos, Damir Došen, Dragan Kolundžija, Dragoljub Prćač, Radovan Karadžić, Ratko Mladić, Jovica Stanišić i Franko Simatović, a jedan postupak je obustavljen, jer je optuženi preminuo prije izricanja kazne (Slobodan Milošević). Međunarodni Rezidualni mehanizam za krivične sudove koji čuva nasljeđe dva pionirska ad hoc međunarodna krivična suda, nastojeći da primjenjuje najbolju praksu međunarodnog krivičnog pravosuđa, sproveo je žalbene postupke te izrekao pravosnažnu presudu vojnom i političkom rukovodstvu VRS: Radovanu Karadžiću i Ratku Mladiću te ponovljeno suđenje za dvojicu optuženih: Jovici Stanišiću i Franku Simatoviću. Sud Bosne i Hercegovine donio je 21 presudu za zločine počinjene u Prijedoru koje se odnose na zločine protiv čovječnosti i ratne zločine protiv civilnog stanovništva. Izrečene su presude pojedincima: Damir Ivanković, Dragan Kolundžija, Dragoje

Zmijanac, Dragomir Soldat, Dušan Fuštar, Dušaj Janković, Duško Knežević, Gordan Đurić, Ljubiša Ćetić, Mićo Jurišić, Milojica Boro, Milorad Škrbić, Momčilo Gruban, Radoslav Knežević, Saša Zečević, Sretko Pavić, Velemir Đurić, Zoran Babić, Željko Mejakić, Željko Stojnić, Darko Mrđa i Marinko Ljepoja. MKSJ i Sud BiH osudili su više od 40 osoba na više od 600 godina zatvora za ratne zločine počinjene u Prijedoru.

Pozivajući se na Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima kojom se proglašava da svako ima pravo na sva prava i slobode utvrđene u njoj, bez obzira na razlike, kao što su rasa, religija ili drugi status, gdje se u članu 3. Deklaracije o ljudskim pravima navodi da svako ima pravo na život, slobodu i ličnu sigurnost, braneći civilizacijske vrijednosti, potrebno je na Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini odati pippet prema žrtvama, njihovim porodicama i široj društvenoj zajednici. Na taj Dan potrebno se prisjetiti i učiti iz priča o preživjelim ratnih zločina koji su, uprkos užasnoj mržnji i uništenju koje su doživjeli, obnovili svoje živote dostojanstveno i bez pozivanja na odmazdu ili promicanje mržnje ili podjela. Njihov duh je izvanredan, a njihova humanost inspirativna. S tim u vezi, Grad Sarajevo kroz Informativni centar, treba organizovati obrazovne aktivnosti za mlade ljude i buduće generacije, gdje će podizati razumijevanje uzroka tih okrutnosti i razinu svijesti o potrebi za kultiviranjem mira u nastojanju zbližavanja ljudi, kako bi naučili lekcije iz prošlosti, stvarajući jače, inkluzivnije zajednice te podstaknuti buduće generacije da poduzmu mjere kako bi se suprotstavile mržnji i netoleranciji.

OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. prijedloga Odluke definiše se predmet Odluke, odnosno utvrđuje 31. maj kao Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini i propisuje način njegovog obilježavanja.

Članom 2. prijedloga Odluke definiše se cilj obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini. U tom smislu, 31. maj je dan kada se prisjećamo žrtava u Prijedoru i njegovoj okolini, gdje se na dostojanstven način izražava saučešće i suosjećanje s porodicama žrtava i njeguje kultura sjećanja. Na taj dan Grad Sarajevo je u obavezi da na simboličan i dostojanstven način upriliči programske aktivnosti koje će doprinijeti da se žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini nikada ne zaborave.

Članom 3. prijedloga Odluke definisano je da Program aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini utvrđuje gradonačelnica Grada Sarajeva i da najkasnije na martovskoj sjednici predlaže Gradskom vijeću usvajanje Odluke o davanju saglasnosti na Program za narednu godinu. Gradonačelnici je data mogućnost i da za potrebe obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, neovisno od Programa aktivnosti, Gradskom vijeću u toku cijele godine predlaže različite projekte koji su u funkciji ostvarivanja cilja Odluke. S tim u vezi će se za svaku godinu utvrđivati program prigodnih aktivnosti ili projekti kojima će se obilježiti Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, a time i stvoriti okvir za potrebna finansijska sredstva koja se za tu svrhu trebaju planirati u budžetu Grada Sarajeva. Kada su u pitanju programske aktivnosti predlažemo da 31. maj bude Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, što podrazumijeva različite manifestacije, kao što su, između ostalog, tematske izložbe uz multimedijalnu postavku sjećanje na ubijene nevine žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini (kao tradicionalna i stalna postavka na Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini), izgradnja centralnog spomen-obilježja žrtvama u Prijedoru i ostalih prigodnih spomen-obilježja, edukativni programi suočavanja s prošlošću za mlade ljude kako bi se kroz prigodne edukacijske alate, kao što su dokumentarni filmovi, pozorišne predstave, održavanje historijskog časa, radionice, doprinijelo što kvalitetnijoj spoznaji zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini te na taj način se prevenirao revisionizam, glorifikacija ratnih zločinaca i negiranje sudski utvrđenih činjenica kroz presude MKSJ-a i MRMKS-a.

FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska sredstva za provedbu ove Odluke obezbjedit će se u budžetu Grada Sarajeva za svaku godinu, a u zavisnosti od utvrđenog Programa aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini ili predloženog Projekta od strane gradonačelnice, a na koje će, po prijedlogu gradonačelnice, Gradsko vijeće dati svoju saglasnost u formi Odluke o davanju saglasnosti na Program aktivnosti i Projekat za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini.

IZVJEŠTAJ
**O PROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI NA NACRT ODLUKE O OBILJEŽAVANJU
DANA SJEĆANJA NA ŽRTVE ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI U PRIJEDORU I
NJEGOVOJ OKOLINI**

U skladu sa Zaključkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva, broj: 01-GV-02-1469/22 od 05.10.2022. godine, usvojenim na 19. sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva, održanoj 05.10.2022. godine, provedena je javna rasprava na Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini.

Pozivi za učešće u javnoj raspravi upućen je 05.10.2022. godine, sljedećim subjektima:

- Kantonu Sarajevo
- Četiri gradske općine
- Klubovima gradskih vijećnika
- Udruženju „Žena Žrtva Rata“
- Udruženju Prijedorčanki „Izvor“
- Nevladinoj organizaciji „Udruženje Pravnik“
- Univerzitet u Sarajevu
- Nevladinoj organizaciji Udruženje „Obrazovanje gradi BIH – Jovan Divjak“
- Udruženju „Most mira Prijedor“

Zaključak Gradskog vijeća Grada Sarajeva, čiji je sastavni dio bio i utvrđeni Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini bio je javno dostupan i na službenoj internetskoj stranici Grada Sarajeva, putem poveznice istaknute na naslovnoj stranici pod naslovom „Poziv za javnu raspravu o Nacrtu Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini“ te je tako bio dostupan i drugim zainteresiranim subjektima.

Subjekti u javnoj raspravi, koja je trajala do 05.11.2022. godine, nisu imali primjedbi, prijedloga i sugestija na Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini.

Na 19. Sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva, broj: 01-GV-02-1469/22 od 05.10.2022. godine, tačkom 10. – Nacrtu Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, Gradski vijećnik Toni Vukadin se prijavio za diskusiju i po pitanju teksta Nacrtu Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini iznio sljedeću inicijativu: „Iako je ovdje navedeno..se da je prema izvještaju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda da ipak se ili ovaj termin bosanskih Srba stavi pod navodnike ili da koristimo drugi izraz. Jer evo već ovdje među nama samima imamo Biljanu, Srđana i druge ljude srpske nacionalnosti kojima ovi sigurno nisu bili vlast u ovom periodu. Hvala“.

Predlagač ne prihvata sugestiju iz razloga što se radi o terminologiji Međunarodnog suda, te su korišteni izrazi snage ili vlasti bosanskih Srba (termin se odnosi na vojsku Republike Srpske - VRS), snage Bosanskih Muslimana (predvođenih Armijom BiH – ABiH) te snage Bosanskih Hrvata (predvođenih Hrvatskim vijećem obrane – HVO). Tokom izricanja presuda, pomenuti izrazi su terminologija koja se odnosi na strane u sukobu.

Međunarodni sud izrekao je presude pojedincima a ne etničkim grupama ili organizacijama. Citiraču izjavu Bob Reida, zamjenika šefa istražnog odjela, Tužilaštvo MKSJ: „Ja sam zamjenik šefa Istražnog odjela Tužilaštva Tribunala i na Tribunalu sam od juna 1994. godine. Radio sam na gotovo svim predmetima koje je Tužilaštvo Tribunala istraživalo, bilo da je riječ o počiniocima bosanskim Muslimanima, bosanskim Hrvatima, Hrvatima, bosanskim Srbima, Srbima, Makedoncima ili kosovskim Albancima. Ne smiju se svi pripadnici jedne nacije ili etničke zajednice označavati kao ratni zločinci. Tačno je da su zločine u Prijedoru počinili pojedinci s imenom i prezimenom, a ne etničke grupe ili organizacije. Međutim, neki od tih pojedinaca su počinili te zločine kao državni funkcioneri, naprimjer kao pripadnici policije, vojske ili Teritorijalne odbrane (TO). To nije bio samo slučaj ovdje u Prijedoru, već i u svim sukobima na području bivše Jugoslavije koje smo istraživali, počevši od Slovenije pa sve do posljednjeg, u Makedoniji“. Citat iz knjige: „Približavanje MKSJ-a lokalnim zajednicama u BiH“ – transkript konferencije – Prijedor, 25. JUNI 2005., strana 9, knjiga dostupna na linku: <https://www.icty.org/bcs/outreach/pribli%C5%BEavanje-mksj-zajednicama-u-bih/prijedor>

Dok presude Međunarodnog suda dokazuju da su sve strane u sukobima počinile zločine, Međunarodni sud smatra svoju pravičnost i nepristranost izuzetno važnim. Sud se ne svrstava ni na čiju stranu u sukobu i ne pokušava da stvori nikakvu vještačku ravnotežu među različitim grupama. Dokazi su osnova na kojoj tužilaštvo iznosi svoju argumentaciju. Sudije obezbeđuju pravična i transparentna sudenja, razmatrajući dokaze da bi utvrđile krivicu ili nevinost optuženog. Shodno navedenom, pomenuti izrazi su zvanična i utvrđena terminologija suda te se kao takve ne mogu mijenjati niti dopunjavati. Pomenuti izrazi su korišteni za pripadnike vojnih snaga i jedinica u sukobu, te se ne odnose na etničke skupine ili grupe već se odnose na pojedince koji su pripadnici tih grupa ali u ulozi vojnih snaga.

CITAT iz dijela Drugostepene presude Krstiću Radoslavu: „Snage bosanskih Srba su bile svjesne, kada su se upustile u svoj genocidni poduhvat, da će bosanskim Muslimanima zlo koje su im nanijele donijeti trajne nevolje. Žalbeno vijeće s potpunim uvjerenjem izjavljuje da pravda osuđuje, odgovarajućim formulacijama, ogromnu i trajnu štetu koja je nanesena i pokolj u Srebrenici naziva njegovim pravim imenom: genocid. Odgovorni će nositi ovu stigmu, i ona će služiti kao upozorenje za budućnost svima onima koji pomisle da počine takvo gnušno djelo.“ Predmet br.: IT-98-33-A 19. aprila 2004., presuda Žalbenog vijeća u predmetu krstić Radoslav (presuda dostupna na linku: <https://www.icty.org/x/cases/krstic/acjug/bcs/krs-aj040419b.pdf>)

Predmet Ivica Rajić (IT-95-12): „Zapovjednik jedinica bosanskih Hrvata – Hrvatskog vijeća obrane (HVO) – raspoređenih u Kiseljaku, gradu u središnjoj Bosni i Hercegovini; poznat i pod imenom Viktor Andrić – Osuđen na 12 godina zatvora“ informacije dostupne na linku: https://www.icty.org/x/cases/rajic/cis/bcs/cis_rajic_BCS.pdf

Ivica Rajić, podaci o predmetu (IT-95-12), presuda Pretresnog vijeća: „Vijeće je zaključilo da su logor Čelebići uspostavile snage bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sredinom 1992. u bivšem objektu Jugoslovenske narodne armije (JNA) pored Konjica, Bosna i Hercegovina. Grad Konjic se nalazi 59 kilometara jugozapadno od Sarajevo i 71 kilometar sjeverno od Mostara. Prema popisu stanovništva iz 1991., u općini je živjelo 43.878 stanovnika, od kojih su 54,3% bili Muslimani, 26,2% Hrvati, 15% Srbi, 3% Jugosloveni i 1,3% ostali. U gradu Konjicu živjela je trećina ukupnog stanovništva općine, sličnog nacionalnog sastava. Ove različite nacionalnosti u Konjicu su po svemu sudeći živjele skladno i ujedinjeno do izbijanja neprijateljstava 1992. Informacije dostupne na linku: https://www.icty.org/x/cases/mucic/cis/bcs/cis_mucic_et_al_BCS_1.pdf

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Broj: 01-GV-02-1469/22
Sarajevo, 05.10.2022. godine

Urednik: M. Č. / Potpis: M. Č.
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo

GRADSKO VIJEĆE

12 - 10 - 2022

14	04	6875
----	----	------

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. i člana 74. stav 1. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na 19. sjednici održanoj dana 05.10.2022. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Gradsko vijeće Grada Sarajeva razmatralo je tekst Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini i upućuje ga u javnu raspravu u trajanju od 30 dana od dana usvajanja Nacrt Odluke.
2. Subjekti u javnoj raspravi su Kanton Sarajevo, četiri gradske općine, relevantna nevladina udruženja, klubovi gradskih vijećnika, kao i drugi subjekti koji iskažu interes.
3. Ovaj Zaključak, čiji je sastavni dio utvrđeni Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, tokom trajanja javne rasprave, bit će javno dostupan na službenoj internetskoj stranici Grada Sarajeva, putem poveznice istaknute na naslovnoj stranici pod naslovom „Poziv za javnu raspravu o Nacrtu Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini“.
4. Primjedbe, prijedlozi i sugestije iznesene na sjednici Gradskog vijeća pri razmatranju Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini tretirat će se kao prilog javnoj raspravi.
5. Za organizaciju i vođenje javne rasprave određuje se gradonačelnica Grada Sarajeva putem Gradske službe za poslove Informativnog centra i Odbor za društvene djelatnosti Gradskog vijeća Grada Sarajeva.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

**Odluka
o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini
(Nacrt)**

Predlagač: Gradonačelnica
Obrađivač: Gradska služba za
poslove Informativnog centra

Sarajevo, septembar 2022. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na _____. sjednici održanoj _____._____.2022. godine, donijelo je:

(Nacrt)

**Odluku
o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru
i njegovoј okolini**

**Član 1.
(Predmet Odluke)**

Ovom Odlukom utvrđuje se 31. maj kao Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini i propisuje način njegovog obilježavanja.

**Član 2.
(Cilj obilježavanja)**

Cilj obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini je odavanje počasti žrtvama i preživjelima zločina protiv čovječnosti koji su u Prijedoru i njegovoј okolini počinjeni masovnim egzekucijama, silovanjima, otvaranjem koncentracionih logora i drugim teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. Ovom Odlukom želimo obilježiti Dan bijelih traka te istaknuti vrijednosti zaštićene međunarodnim pravom.

**Član 3.
(Način obilježavanja)**

Program aktivnosti za Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini utvrđuje gradonačelnica Grada Sarajeva (u daljem tekstu: Program) i najkasnije na martovskoj sjednici predlaže Gradskom vijeću usvajanje Odluke o davanju saglasnosti na Program.

Za potrebe obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini gradonačelnica je ovlaštena, neovisno od Programa iz prethodnog stava ovog člana, predlagati Gradskom vijeću Grada Sarajeva u toku cijele godine različite projekte koji su u funkciji ostvarivanja cilja utvrđenog u članu 2. Odluke.

**Član 4.
(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Broj:
Sarajevo,

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 26. stav 1. tačka 2. Statuta Grada Sarajeva kojim je propisano da Gradsko vijeće donosi odluke, druge propise i opće akte i daje njihovo tumačenje.

RAZLOZI DONOŠENJA

Prijedor i njegova okolina su već u proljeće 1992. godine postali mjestom najstrašnijih zločina protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. Prema Izvještaju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda broj S/1994/674, 31. maja 1992. godine vlasti bosanskih Srba u Prijedoru, a kasnije i u nekim drugim mjestima, naredile su nesrpskom stanovništvu da obilježe svoje kuće bijelim zastavama ili čaršafima te da pri izlasku iz kuća nose bijele trake na nadlakticama radi identifikacije. Nakon preuzimanja vlasti u Prijedoru, snage bosanskih Srba uspostavile su zatočeničke logore za nesrpske civile u okolini Prijedora, uključujući logore Omarska, Keraterm i Trnopolje. Zločini protiv čovječnosti počinjeni u Prijedoru i njegovoj okolini imaju poseban značaj na putu osnivanja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ). Tužilaštvo MKSJ je zločine u Prijedoru i njegovoj okolini označilo kao predmet svojih prvih istraga. Britanska TV ekipa ITN-a i Guardiana posjetile su Prijedor u augustu 1992. godine te dale informacije da su u logorima na području općine Prijedor počinjeni zločini. Drugi važan razlog bili su podaci do kojih se došlo u istragama koje je sprovela Komisija eksperata osnovana od strane UN-a kako bi Savjet bezbjednosti i Generalnu skupštinu izvijestila o tome da li je na području bivše Jugoslavije došlo do teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Komisija je podnijela završni izvještaj, uz opsežan opis istrage Komisije o ratnim zločinima počinjenim u logorima Omarska, Keraterm i Trnopolje. Izvještaji i istrage su pokazali da je zlostavljanje u logorima za nesrpske civile bila stalna i opća pojava. Zatočenici su tokom boravka u logoru trpjeli surove, nehumane i degradirajuće uslove zatočenja, a pored ponižavanja, šikaniranja te fizičkog i psihičkog zlostavljanja mnogi su ubijeni. Šokantne slike iznurenih zatočenika obišle su cijeli svijet i uzdrmale savjest čovječanstva. Samo dva mjeseca kasnije pokrenuti su procesi koji su doveli do osnivanja prvog međunarodnog suda nakon Drugog svjetskog rata. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju koji je bio prvi sud za ratne zločine kojeg su osnovale Ujedinjene nacije, kao i prvi međunarodni sud za ratne zločine nakon sudova u Nürnbergu i Tokiju. Međunarodni sud ima nadležnost nad pojedincima, a ne nad organizacijama, vojnim jedinicama, političkim strankama i drugim subjektima. MKSJ je donio 21 presudu za zločine protiv čovječnosti, kršenja zakona i običaja ratovanja i teška kršenja Ženevskih konvencija iz 1949. godine za područje Prijedora i njegove okoline. Posmrtni ostaci ljudi ubijenih u Prijedoru pronađeni su na 499 lokacija, uključujući 73 masovne grobnice u 10 općina i 3 različite države. Prva osoba koju je MKSJ osudio 2000. godine za zločine u Prijedoru bio je Duško Tadić. Nakon toga su uslijedile presude izrečene pojedincima: Biljana Plavšić, Momčilo Krajišnik, Momir Talić, Milomir Stakić, Radoslav Brđanin, Zoran Žigić „Žiga“, Stojan Župljanin, Mlado „Krkan“ Radić, Mićo Stanišić, Darko Mrđa, Duško Sikirica, Predrag Banović, Miroslav Kvočka, Milojica „Krle“ Kos, Damir Došen, Dragan Kolundžija, Dragoljub Prćač, Radovan Karadžić, Ratko Mladić, Jovica Stanišić i Franko Simatović, a jedan postupak je obustavljen, jer je optuženi preminuo prije izricanja kazne (Slobodan Milošević). Međunarodni Rezidualni mehanizam za krivične sudove koji čuva nasljeđe dva pionirska ad hoc međunarodna krivična suda, nastojeći da primjenjuje najbolju praksu međunarodnog krivičnog pravosuđa, sproveo je žalbene postupke te izrekao pravosnažnu presudu vojnom i političkom rukovodstvu VRS: Radovanu Karadžiću i Ratku Mladiću te ponovljeno suđenje za dvojicu optuženih: Jovici Stanišiću i Franku Simatoviću. Sud Bosne i Hercegovine donio je 21 presudu za zločine počinjene u Prijedoru koje se odnose na zločine protiv čovječnosti i ratne zločine protiv civilnog stanovništva. Izrečene su presude pojedincima: Damir Ivanković, Dragan Kolundžija, Dragoje

Zmijanac, Dragomir Soldat, Dušan Fuštar, Dušaj Janković, Duško Knežević, Gordan Đurić, Ljubiša Ćetić, Mićo Jurišić, Milojica Boro, Milorad Škrbić, Momčilo Gruban, Radoslav Knežević, Saša Zečević, Sretko Pavić, Velemir Đurić, Zoran Babić, Željko Mejakić, Željko Stojnić, Darko Mrđa i Marinko Ljepoja. MKSJ i Sud BiH osudili su više od 40 osoba na više od 600 godina zatvora za ratne zločine počinjene u Prijedoru.

Pozivajući se na Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima kojom se proglašava da svako ima pravo na sva prava i slobode utvrđene u njoj, bez obzira na razlike, kao što su rasa, religija ili drugi status, gdje se u članu 3. Deklaracije o ljudskim pravima navodi da svako ima pravo na život, slobodu i ličnu sigurnost, braneći civilizacijske vrijednosti, potrebno je na Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini odati pijetet prema žrtvama, njihovim porodicama i široj društvenoj zajednici. Na taj Dan potrebno se prisjetiti i učiti iz priča o preživjelima ratnih zločina koji su, uprkos užasnoj mržnji i uništenju koje su doživjeli, obnovili svoje živote dostojanstveno i bez pozivanja na odmazdu ili promicanje mržnje ili podjela. Njihov duh je izvanredan, a njihova humanost inspirativna. S tim u vezi, Grad Sarajevo kroz Informativni centar, treba organizovati obrazovne aktivnosti za mlade ljude i buduće generacije, gdje će podizati razumijevanje uzroka tih okrutnosti i razinu svijesti o potrebi za kultiviranjem mira u nastojanju zbližavanja ljudi, kako bi naučili lekcije iz prošlosti, stvarajući jače, inkluzivnije zajednice te podstaknuti buduće generacije da poduzmu mjere kako bi se suprotstavile mržnji i netoleranciji.

OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Nacrta Odluke definiše se predmet Odluke, odnosno utvrđuje 31. maj kao Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini i propisuje način njegovog obilježavanja.

Članom 2. Nacrta Odluke definiše se cilj obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini. U tom smislu, 31. maj je dan kada se prisjećamo žrtava u Prijedoru i njegovoj okolini, gdje se na dostojanstven način izražava saučešće i suošćejanje s porodicama žrtava i njeguje kultura sjećanja. Na taj dan Grad Sarajevo je u obavezi da na simboličan i dostojanstven način upriliči programske aktivnosti koje će doprinijeti da se žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini nikada ne zaborave.

Članom 3. nacrta Odluke definisano je da Program aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini utvrđuje gradonačelnica Grada Sarajeva i da najkasnije na martovskoj sjednici predlaže Gradskom vijeću usvajanje Odluke o davanju saglasnosti na Program za narednu godinu. Gradonačelnici je data mogućnost i da za potrebe obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, neovisno od Programa aktivnosti, Gradskom vijeću u toku cijele godine predlaže različite projekte koji su u funkciji ostvarivanja cilja Odluke. S tim u vezi će se za svaku godinu utvrđivati program prigodnih aktivnosti ili projekti kojima će se obilježiti Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, a time i stvoriti okvir za potrebna finansijska sredstva koja se za tu svrhu trebaju planirati u budžetu Grada Sarajeva. Kada su u pitanju programske aktivnosti predlažemo da 31. maj bude Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, što podrazumijeva različite manifestacije, kao što su, između ostalog, tematske izložbe uz multimedijalnu postavku sjećanje na ubijene nevine žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini (kao tradicionalna i stalna postavka na Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini), izgradnja centralnog spomen-obilježja žrtvama u Prijedoru i ostalih prigodnih spomen-obilježja, edukativni programi suočavanja s prošlošću za mlade ljude kako bi se kroz prigodne edukacijske alate, kao što su dokumentarni filmovi, pozorišne predstave, održavanje historijskog časa, radionice, doprinijelo što kvalitetnijoj spoznaji zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini te na taj način se prevenirao revizionizam, glorifikacija ratnih zločinaca i negiranje sudski utvrđenih činjenica kroz presude MKSJ-a i MRMKS-a.

FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska sredstva za provedbu ove Odluke obezbjedit će se u budžetu Grada Sarajeva za svaku godinu, a u zavisnosti od utvrđenog Programa aktivnosti za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini ili predloženog Projekta od strane gradonačelnice, a na koje će, po prijedlogu gradonačelnice, Gradsko vijeće dati svoju saglasnost u formi Odluke o davanju saglasnosti na Program aktivnosti i Projekat za Dan obilježavanja sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini.

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Broj: 01-GV-04-1521/22
Sarajevo, 10.10.2022. godine

Bosna i Hercegovina-Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo - GRAD SARAJEVO

GRADONACELNIK

Datum: 12-10-2022

Numeracija	Vrijednost	Redni broj	Broj priloga
14	04	6856	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

GRAD SARAJEVO
GRADONACELNICA

U prilogu dopisa, dostavlja se Izvod iz Tonskog zapisa sa 19. sjednice Gradskog vijeća Grada Sarajeva održane dana 05.10.2022. godine, u vezi sa

- tačkom 10. - Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoј okolini, i
- tačkom 11. - Nacrt Odluke o usvajanju Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina

a radi razmatranja primjedbi, prijedloga i sugestija iznesenih u diskusiji na sjednici Gradskog vijeća pri raspravi o nacrtima odluka.

PREDsjEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Dostaviti:

- Gradonačelnici,
- Evidenciji,
- a/a.

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradkovijece.sarajevo.ba

Tačka 11.

Nacrt Odluke o usvajanju Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, tačku broj 11. Nacrt Odluke o usvajanju Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina. Nacrt Odluke utvrdila je Gradonačelnica, uz prijedlog Gradskom vijeću da razmatra Nacrt Odluke predložen je i zaključak da se Nacrt Odluke uputi u javnu raspravu u trajanju od 30 dana i da za provođenje javne rasprave zaduži gradonačelniku Grada Sarajeva i Odbor za društvene djelatnosti Gradskog vijeća Grada Sarajeva, a kao subjekte u javnoj raspravi odredi klubove gradskih vijećnika, kao i druge subjekte koji iskažu interes. Ovaj materijali su razmatrali Odbor za društvene djelatnosti i Komisija za Statut i akte te su izvještaji dostupni u materijalima. Da li je potrebno uvodno izlaganje? Izvolite uvažena gradonačelnice Karić imate riječ.

Gradonačelnica Grada Sarajeva Benjamina Karić: Zahvaljujem se uvaženi Predsjedavajući. Uvaženi gradski vijećnici i vijećnice odmah na početku uvodnog izlaganja ove tačke dnevnog reda dužnost mi je informisati vas da procjene pokazuju da u Bosni i Hercegovine dnevno na deponiju završi, završi oko 500 tona otpada od hrane. S druge strane egzaktni su podaci da više od 20% stanovništva u Bosni i Hercegovini živi na ili ispod apsolutne linije siromaštva. Otpad od hrane je složen globalni problem koji donosi vrlo ozbiljne socijalne ekološke i ekonomске posljedice koje su međusobno povezani. Zbog toga otpad od hrane zaslužuje veliki stepen prioriteta i pažnju relevantnih aktera da uspostave pametne strategije i provedu efektivne mјere koje osiguravaju smanjenje otpada i gubitaka od hrane. Sa stanovišta cirkularne ekonomije ispravnim i postupanjem resursima izbjegava se stvaranje otpada a ako do njega ipak dođe otpad može biti i vrijedan resurs. Takav stav je u slučaju otpada od hrane apsolutno primjeren jer višak hrane može biti raspoređen na način da pomogne i nahrani veliki broj ljudi. Grad Sarajevo će po uzoru na druge gradove koji se uspješno bave ovom problematikom predložiti i implementirati mјere za smanjenje i sprečavanje otpada od hrane i gubitaka hrane. Cilj ovog strateškog dokumenta je predložiti rješenja koja pomaže smanjenju otpada od hrane, te kreirati sinergiju sa svim akterima koji mogu dati doprinos u rješavanju ovog značajnog problema. Dokument je fokusiran na teritoriji Sarajeva na kojem je planirana analize i tretiranja ove problematike. Grad Sarajevo ima za cilj usvojiti mјere i aktivnosti sprečavanja otpada i gubitaka od hrane a koje bi mogle biti implementirane i u drugim dijelovima Bosne i Hercegovine. Ovaj materijal pripremljen u formi nacrt-a sa predloženim periodom javne rasprave od 30 dana i utvrđenim krugom subjekata. Predlažem da Gradsko vijeće Grada Sarajeva na današnjoj sjednici dostavljeni Plan uputio javnu raspravu na način kako je predloženo. Zaista moram na kraju reći da je cifra od 500 tona otpada od hrane ogromna i zabrinjavajuća posebno ako uzmemo u obzir tradiciju kulturu našeg naroda gdje se vodilo računa da se ni mrvice ne smije baciti. Tako da mi zaista trebamo kao Grad Sarajevo voditi računa i raditi na unapređenju ovog važnog pitanja. Hvala vam još jednom za pažnju.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem Gradonačelnici na uvodnom izlaganju. Otvaram sada raspravu. Prva za riječ se javila dopredsjedavajuća Džehverović. Izvolite imate riječ.

Zamjenica predsjedavajućeg Gradskog vijeća Grada Sarajeva Mirela Džehverović: Pošto se prvi put javljam za riječ sve vas srdačno pozdravljam. Draga Gradonačelnice, svima koji su ušli u ovaj koji su prošle ove izbore, cenzus, čestitam. Žaoće mi biti što neki gradski vijećnici neće s nama više sarađivati ali eto nadamo se da će dati svoj doprinos maksimalno na nivou na

kojem bude izabrani. Gradonačelnice čitajući ovaj nacrt. Ja mislim da je ovo jedan dokument koji je prvi put Gradsko vijeće odnosno nalazi se pred Gradskim vijećem ovakav dokument. Kada sam ga čitala mislila sam da se radi o nekom stručnom ili u najmanju ruku naučnom radu. S obzirom da dolazim iz takvog sektora vidimo ovdje da imate čak i citirane naučne odnosno izvore svega ovoga što ste napisali. To znači da ste zaista sistematski pristupili ovakvom jednom dokumentu i ovom jednom pitanju koji je u Bosni i Hercegovini do sada zapravo uopšte niti vođeno računa niti je pričano. Stalno pričamo kako živimo na ivici siromaštva. I međutim nikako se ne bavimo nekako pitanjima kako možemo pomoći u situaciji u kakvoj jesmo da se to barem koliko-toliko ublaži. Mislim, ostala sam zaista ja šokirana kada sam pročitala informaciju koliko dnevno tona se hrane baci i koliko je to ukupno i koliko je znači i to na nivou Bosne i Hercegovine i na nivou kantona. Mislim da je važno osim što ste po drugi put pokrenuli ovako pitanje da podignemo svijest i da dodatno uložimo napore u edukaciji od vrtića preko osnovnih, osnovnog obrazovanja do srednjoškolskog obrazovanja. Važno je pitanje za sve nas. U svakom slučaju mislim i da je važno da se ovaj nacrt plasira kao informacija u javnosti da bi se doprinijelo, da bi što više sugrađana učestvovalo i da bi se doprinijelo što kompaktnijem i efikasnijem jednom dokumentu. Hvala vam puno.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem dopredsjedavajućoj Džahverović. Gradonačelnica Karić. Izvolite imate riječ.

Gradonačelnica Grada Sarajeva Benjamina Karić: Zahvaljujem se Predsjedavajući. Želim samo izraziti zahvalnost uvaženoj gospodri dopredsjedavajućoj Džahverović što prije svega prepoznaće kvalitet materijala. Zajedno sa svojim timom trudimo se zaista da gradski vijećnici dobiju kvalitetan materijal po pitanju svake tačke dnevnog reda i hvala vam što to prepoznajete i ja se ovim putem još jednom zahvaljujem svima koji, svim svojim kolegama koji zajednički sa mnom rade u timu na navedenim materijalima za Gradsko vijeće. Hvala vam što prepoznaje važnost tematike. U svemu ovome timski rad jako važan. Ja se nadam da će i ostali nivoi vlasti prepoznati naš angažman i da će se pridružiti ovoj inicijativi. Hvala vam na sjajnoj ideji za podizanje svijesti i u osnovnim školama sve kreće od obrazovanja i od zapravo onoga što uložimo kako bi se naša djeca educirala i u svakom slučaju trebamo pokrenuti taj projekat koji je, koji je značaj an ne samo po pitanju ove teme nego po pitanju različitih tema koje su problematične i koje zahtijevaju dodatnu pažnju u društvu.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem Gradonačelnici. Ja bi se samo nadovezao sa par rečenica. Kao što je moja kolegica Džahverović rekla ovo je prvi puta da Grad nešto ovako radi ali trebamo uzeti u obzir i građane obavijestiti da mi nemamo nadležnosti iz ove oblasti ali evo mi kao glavni grad Bosne i Hercegovine i Gradonačelnica na čelu tog Grada želi ovu temu istaći. S obzirom da je zaista vrlo problematična ja bi se nadovezao na jedan dio materijala na stranici 19. ovog materijala ima jedna tabela koja se tiče hijerarhije materijala hrane i pića u kojoj možete da vidite koji su to segmenti i u kojem smo mi. Mi smo trenutno u segmentu odlaganja otpada što je faktički opcija koja se najmanje preferira. Trebamo ići gore po hijerarhiji i pokušati u ovoj prvoj stavci da uradimo što više naravno u saradnji sa drugim nivoima vlasti a to je prevencija da se smanjuju otpadi sirovih materijala itd, itd. Znači prevencija a ne odlaganje to je put kojim trebamo ići. Naravno da Grad Sarajevo sa svojim kapacitetima ne može uraditi sam sve ali definitivno je kao što je danas može pokrenuti ovu temu i na neki način biti nosilac aktivnosti u sklopu ovog projekta. Tako da sve pohvale za Gradonačelnicu i njen tim i za jednu ovakvu odluku u nacrtu. Nadam se da će prijedlog biti još kvalitetniji. Da li imamo još prijavljenih za raspravu po pitanju ovog nacrtu? Vijećnik Orozović izvolite imate riječ.

Gradski vijećni Ratko Orozović: ... Skupštinu Grada što pomaže kuhinje nažalost u ovom vijeku da rade punom parom kuhinje na bruku postojeće vlasti u Bosni i Hercegovini. I mislim

da ovo je jedan poražan podatak koji upravo podrška odavde je prava podrška i za svaku pohvalu.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem vijećniku Orožoviću. Da li imamo još prijavljenih za raspravu? S obzirom da nema zaključujem diskusiju te konstatuje da će se primjedbe, prijedlozi i sugestije gradskih vijećnika iznesene na današnjoj sjednici razmatrati kao prilog javnoj raspravi. Sada prelazimo na glasanje. Pozivam gradske vijećnike da se izjasni o predloženom zaključku kojim Gradsko vijeće Grada Sarajeva Nacrt Odluke o usvajanju Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina upućuje u javnu raspravu kako je predloženo. Možete glasati za zaključak. Konstatujem Gradsko vijeće Grada Sarajeva da je sa 21 glasom „za“, nula „protiv“, nula „suzdržanih“, tri vijećnika „nisu glasala“ usvojilo zaključak kojim Gradskog vijeća Grada Sarajeva Nacrt Odluke o usvajanju Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina upućuje u javnu raspravu kako je i predložen.

Tačka 10.

Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Prelazimo na sljedeću tačku, tačku broj 10. Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini. Nacrt Odluke utvrdila je Gradonačelnica, uz prijedlog Gradskom vijeću da razmatra Nacrt Odluke predložen je i zaključak kojim bi se Nacrt Odluke uputio u javnu raspravu u trajanju od 30 dana a za provođenje javne rasprave zadužilo gradonačelniku Grada Sarajeva i Odbor za društvene djelatnosti Gradskog vijeća Grada Sarajeva, a da subjekti u javnoj raspravi budu Kanton Sarajevo, četiri gradske općine, relevantna nevladina udruženja, klubovi gradskih vijećnika, kao i druge subjekte koji iskažu interes. Materijal su razmatrali Odbor za društvene djelatnosti i Komisija za Statut i akte, te Izvještaji su vam dostupni u materijalima. Da li je potrebno uvodno izlaganje? Izvolite Gradonačelnice imate riječ.

Gradonačelnica Grada Sarajeva Benjamina Karić: Zahvaljujem se uvaženi Predsjedavajući. Cilj obilježavanja Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini je odavanje počasti žrtvama preživjelima zločina protiv čovječnosti koji su u Prijedoru i njegovoj okolini počinjeni masovnim egzekucijama, silovanjima, otvaranjem koncentracionih logora i drugim teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. U tom smislu. 31. maj je Dan kada se prisjećamo žrtava u Prijedoru i njegovoj okolini gdje se na dostojanstven način izražava saučešće i suočenje sa porodicama žrtava i njeguje kultura sjećanja, te se kroz simbolično obilježavanje dana bijelih traka žele istaknuti vrijednosti zaštićene međunarodnim pravom. Predlažem Gradskom vijeću Grada Sarajeva da razmatra Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini i uputi ga u javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Hvala vam za pažnju.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem Gradonačelnici. Otvaram sada raspravu. Vijećnica Lazarević se prva javila. Izvolite imate riječ.

Gradska vijećnica Biljana Lazarević: Hvala Predsjedavajući. Ja samo želim da kažem da me zaista raduje da ćemo mi kao Gradsko vijeće posvetiti pažnju obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina koji su počinjeni u Prijedoru i logorima oko Prijedora. Naša je obaveza da ovo sjećanje čuvamo da to prenosimo na sljedeće generacije. Hvala.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem vijećnici Lazarević. Sljedeći za riječ se javio vijećnik Vukadin. Izvolite. Imate riječ.

Gradski vijećnik Toni Vukadin: Hvala Predsjedavajući. Drago mi je što danas imamo ovu tačku i što će Grad Sarajevo ubuduće obilježavati Dan sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini jer barem i ja lično smatram da je ovo jedan od najvećih zločina koji se relativno malo obilježava u odnosu, u odnosu sa omjerom, omjerom zločina koji se desio. Takođe, sam Dan bijelih traka je nešto što je od Drugog svjetskog rata i Nacističkih zločina u Njemačkoj se nije dešavalo do 31. maja 1992. godine kada su građani Prijedora, ne Bošnjaka, nesrpske, ne Srbi morali nositi bijele trake. Ono što bih samo istakao je da može da ide kao prilog javnog, javnoj raspravi. A to je da u razlozi donošenja. Iako je ovdje navedeno .. se da je prema izvještaju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda da ipak se ili ovaj termin bosanskih Srba stavi pod navodnike ili da koristimo drugi izraz. Jer evo već ovdje među

- nama samima imamo Biljanu, Srđana i druge ljudi srpske nacionalnosti kojima ovi sigurno nisu bili vlast u ovom periodu. Hvala.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem Vukadinu. Da li imamo još prijavljenih? Zamjenik. Dopredsjedavajući Stevanović izvolite imate riječ.

Zamjenik predsjedavajućeg Gradskog vijeća Grada Sarajeva Dragan Stevanović: Hvala. Pošto sam obavezan da upravo kao osoba koju je spomenuo u svom izlaganju cijenjeni vijećnik Toni Vukadin kažem da je zaista izuzetno važno da Grad Sarajevo doneše ovakvu Odluku i konačno stavi na odgovarajući nivo pieteta prema neopravdano rekao bih potisnutim žrtvama građana Prijedora koji su stradali od fašističke ideologije. Namjerno kažem fašističke jer drugačije ne mogu ovaj nazvati. Dakle, mi smo i dosada na određeni način obilježavali stradanje naši sunarodnjaka u gradu Prijedoru i široj okolini ali na ovaj način to radimo na jedan institucionalan način kako činimo i prema žrtvama genocida u Srebrenici i misli da je to odličan prijedlog i ima moju podršku.

Predsjedavajući Gradskog vijeća Grada Sarajeva Jasmin Ademović: Zahvaljujem dopredsjedavajućem Stevanoviću. Imamo li još prijavljenih za diskusiju? S obzirom da nema konstatujem da će se primjedbe, prijedlozi i sugestije gradskih vijećnika iznesene na današnjoj sjednici razmatrati kao prilog javnoj raspravi. Sada prelazimo na glasanje. Poziva gradske vijećnike da se izjasni o predloženom zaključku kojim Gradsko vijeće Grada Sarajeva Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini upućuje u javnu raspravu kako je i predložen. Možete glasati. Konstatujem da je Gradsko vijeće Grada Sarajeva. Zamolio bi samo kolegu Deljkovića da ugasí mikrofon od kolege Vukadina. Sad ćemo i Službu molim samo da ugasite mikrofon od kolege Tonija Vukadina s obzirom. ... Gradsko vijeće Grada Sarajeva usvojilo zaključak kojim Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini upućuju javnu raspravu kako je i predložen.